

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/320/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7911214292
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Husivarga
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7911214292.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Husivargu a sudcov JUDr. Dany Ferkovej a JUDr. Miroslava Sogu v právnej veci navrhovateľa Profidebt Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mliekarenská 10, IČO: 35 925 922, proti odporkyni L. É., narodenej XX.X.XXXX, bývajúcej vo R. U., R. XXX, toho času na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníkom Obec R. U., o zaplatenie 1.125,80 € s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Trebišov zo dňa 24. augusta 2012, č.k. 13C 95/2012-57, takto

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok v napadnutej časti, t.j. vo výroku, ktorým bol návrh navrhovateľa v prevyšujúcej časti zamietnutý, ako aj vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania.

N e p r i z n á v a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Trebišov (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) rozsudkom zo dňa 24.8.2012, č.k. 13C 95/2012-57 vo výroku I. uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 663,88 € s 9% ročným úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 1.6.2009 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo výroku II. návrh navrhovateľa v prevyšujúcej časti zamietol. Vo výroku III. vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že zo zmluvy o revolvingovom (spotrebiteľskom) úvere č. 70178841 vyplynulo, že ju uzavreli COFIDIS a.s., Bratislava ako veriteľ a odporkyňa ako dlžníčka dňa 28.7.2008. Podľa tejto zmluvy bol odporkyni poskytnutý úver vo výške 663,88 € (20.000,-Sk), ktorý sa (odporkyňa) zaviazala uhrádzať v mesačných splátkach vo výške (minimálne) 26,52 €, vrátane úroku vo výške 2,14 % mesačne a náhrady poistného za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 0,65% aktuálneho dlhu za každé poistné obdobie. Odporkyňa porušila povinnosť a mesačné splátky riadne nesplácala. Pretože sa odporkyňa dostala do omeškania s úhradou splátok podľa článku 8 bodu 8.4 Všeobecných obchodných podmienok (VOP), COFIDIS a.s. odstúpil od zmluvy listom zo dňa 4.5.2009. Účinnosťou odstúpenia od zmluvy sa dňom 31.5.2009 celý, do tej doby nesplatený úver stal splatným, rovnako, ako aj všetky ostatné peňažné záväzky vyplývajúce zo zmluvy.

Z rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 18.9.2009 medzi COFIDIS, a.s. Bratislava ako postupcom a Profidebt Slovakia, s.r.o., Bratislava, ako postupníkom vyplýva, že postupca postúpil na postupníka pohľadávky, ktoré boli špecifikované v zozname pohľadávok tvoriacich prílohu č. 1 tejto zmluvy o postúpení pohľadávok, medzi ktorými bola aj pohľadávka uplatnená v tomto konaní. Postúpenie pohľadávky bolo oznámené odporkyni listom zo dňa 6.11.2009. Pobyt odporkyne je

neznámy. Príbuzných v obci R. U. nemá, a tak jej súd ustanovil opatrovníka podľa § 29 ods. 6 O.s.p. Obec R. U.. Po citácii § 52 ods. 1, 4 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) súd konštatoval, že aj napriek tomu, že vo VOP si veriteľ určil, že zmluva o revolvingovom úvere má obchodnoprávny charakter, treba ju považovať za spotrebiteľskú zmluvu podľa Občianskeho zákonníka, lebo odporkyňa v nej vystupuje ako spotrebiteľ, a vzťahujú sa na ňu ustanovenia § 52 a nasl. OZ. Veriteľ COFIDIS, a.s. odstúpil od zmluvy o revolvingovom úvere listom zo dňa 4.5.2009, poukazujúc na článok 8.4 VOP s tým, že odstúpenie od zmluvy je účinné momentom doručenia v súlade s bodom 12.4 VOP. Tým sa stal splatným celý dlh. Vzhľadom na to, že ide o občianskoprávny vzťah odstúpenia od zmluvy, zmluva sa od počiatku ruší, na rozdiel od účinkov odstúpenia od zmluvy podľa Obchodného zákonníka. Ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, každý z účastníkov je povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal (§ 457 OZ). Odporkyňa získala úver vo výške 663,88 € (20.000,-Sk), a preto ju súd zaviazal vrátiť navrhovateľovi túto sumu (istinu) z titulu bezdôvodného obohatenia. Ostatné nároky, ktoré boli predmetom konania, neboli jej priznané, pretože odstúpením od zmluvy sa zmluva od počiatku zrušila a nemožno sa domáhať žiadneho plnenia zo zmluvy, ktorá zanikla. Z tohto dôvodu bol návrh v prevyšujúcej časti zamietnutý. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.

Proti výroku rozsudku, ktorým bol návrh navrhovateľa v prevyšujúcej časti zamietnutý a rozhodnuté o trovách konania, podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie. Navrhol zrušiť rozsudok v napadnutej časti a v rozsahu zrušenia vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Po citácii § 48 ods. 2 OZ, vyčítal súdu prvého stupňa záver, že odstúpenie od zmluvy podľa Občianskeho zákonníka má „automaticky“ za následok zrušenie zmluvy od počiatku. Môže to platiť len v prípade, ak medzi účastníkmi konania nebolo dohodnuté niečo iné. V tomto prípade účinky odstúpenia, a teda zrušenia zmluvy nenastali od počiatku, ale až od odstúpenia. Podľa článku 8 odseku 8.4 VOP zmluvy o revolvingovom úvere č. 70178841 posledná veta, zánikom alebo zrušením zmluvy o úvere nezanikajú nároky veriteľa zo zmluvy o úvere alebo s ňou súvisiace, ktoré vznikli pred skončením zmluvy alebo v súvislosti s jej skončením. Predmetné ustanovenie predstavuje odchýlne dojednanie od § 48 ods. 2 OZ, čo do účinkov zrušenia zmluvy. Súd prvého stupňa v tomto spore nesprávne vyhodnotil obsah zmluvy a nevzal do úvahy pri rozhodovaní všetky relevantné ustanovenia zmluvy a vec nesprávne posúdil po právnej stránke. Z tohto dôvodu napadnuté rozhodnutie vo výroku II. neobstojí pre neúplnosť a nesprávnosť skutkových a právnych záverov.

Opatrovník odporkyne bol v odvolacom konaní nečinný.

Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal včas navrhovateľ (§ 204 ods. 1 O.s.p.) proti napadnutej časti rozhodnutia, ktoré možno napadnúť odvolaním (§ 201 O.s.p.) preskúmal rozsudok v napadnutej časti podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Odvolaním bol napadnutý (len) výrok rozsudku, ktorým bol návrh navrhovateľa v prevyšujúcej časti zamietnutý a taktiež s ním súvisiaci výrok o náhrade trov konania.

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým bola odporkyňa uložená povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 663,88 € s 9% ročným úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 1.6.2009 do zaplatenia odvolaním napadnutý nebol, a tak v tejto časti nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods. 2 O.s.p.).

Predmetom prieskumu tak zostal len výrok rozsudku, ktorým bol návrh navrhovateľa v prevyšujúcej časti zamietnutý, ako aj výrok o náhrade trov prvostupňového konania.

Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. s tým, že vyhlásenie rozsudku bolo zverejnené minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 17. decembra 2013 o 9.50 hod. v pojednávacej sieni č. 202/II. poschodie (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p. v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.).

Navrhovateľ v odvolaní neoznačil odvolací dôvod, ale z obsahu odvolania možno vyodiť, že spomína odvolací dôvod uvedený v § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.

Nesprávnym právnym posúdením veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.) je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, keď súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak súd síce použil správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil.

Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že tento odvolací dôvod nie je naplnený.

Z obsahu spisu vysvitá, že navrhovateľ nemá výhrady k tomu, že zmluva o revolvingovom úvere, ktorá má obchodnoprávny charakter, je považovaná okresným súdom za spotrebiteľskú zmluvu podľa Občianskeho zákonníka, lebo v nej odporkyňa vystupuje ako spotrebiteľka a vzťahujú sa na ňu všetky ustanovenia § 52 a nasl. OZ; teda navrhovateľ sa stotožňuje s tým, že ide o občianskoprávny záväzkový vzťah. Navrhovateľ nerozporuje ani tú skutočnosť, že došlo k odstúpeniu od zmluvy podľa Občianskeho zákonníka § 48 ods. 1, 2 OZ.

Podľa § 48 ods. 1 OZ od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto zákone stanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

Podľa § 48 ods. 2 OZ odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku ruší, ak nie je právnym predpisom stanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že jednostranne odstúpiť od zmluvy, je vzhľadom k uplatňujúcej sa zásade „pacta sunt servanda“ možné, len za splnenia určitých podmienok :

a/ ak je to v zákone (v Občianskom zákonníku alebo v inom zákone) pre konkrétny prípad stanovené (napr. § 49 OZ, § 59 OZ, § 517 ods. 1 OZ, § 576 OZ, § 623 ods. 1 OZ etc.),

b/ ak bolo odstúpenie účastníkmi zmluvy dohodnuté.

Dohodnuté (vyhradené) môže byť odstúpenie od zmluvy iba pre jednu zmluvnú stranu alebo pre obe zmluvné strany.

Dohoda o odstúpení nemusí byť viazaná na existenciu nejakého dôvodu. Odstúpiť od zmluvy možno podľa zhodného názoru teórie a súdnej praxe, iba od zmluvy, ktorá bola platne uzavretá. Odstúpiť od zmluvy môže len dotknutý subjekt zmluvy. Odstúpenie od zmluvy je jednostranný, adresovaný právny úkon.

Ako taký sa stáva účinným (perfektným) tým, že dôjde do dispozičnej sféry adresáta (§ 45 OZ).

Právnym následkom odstúpenia od zmluvy sú :

a/ zmluva sa od samého začiatku (ex tunc) ruší, ak právny predpis alebo dohoda účastníkov nestanoví niečo iné; taktiež práva a povinnosti zmluvných strán z tejto zrušenej zmluvy zaniknú. Zásadný rozdiel od odstúpenia od zmluvy podľa § 349 ods. 1 Obchodného zákonníka spočíva v tom, že odstúpenie od zmluvy podľa § 349 ods. 1 Obchodného zákonníka, má účinky ex nunc;

b/ pokiaľ - podľa tejto zrušenej zmluvy nebolo zatiaľ plnené, záväzok plniť odpadá;

c/ pokiaľ už bolo na základe zrušenej zmluvy plnené, odstúpením od zmluvy sa subjekty zrušenej zmluvy vzájomne vyporiadajú podľa zásady o bezdôvodnom obohatení (§ 457, § 451 a nasl. OZ) iba, ak nie je pre vyporiadanie stanovená osobitná právna úprava;

d/ odstúpením od zmluvy nie sú dotknuté práva na náhradu škody (§ 420 a nasl. OZ).

Správne postupoval okresný súd, keď po odstúpení od zmluvy uložil odporkyni nahradiť to, čo od právneho predchodcu navrhovateľa dostala, (t.j. z úveru) sumu 663,88 € (20.000,-Sk). Taktiež správne rozhodol, keď priznal aj úrok z omeškania od 1.6.2009 podľa § 517 ods. 1, 2 OZ v spojení s § 3 a nasl. nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.

Vzhľadom na to, že predmetom prieskumu odvolacieho súdu zostal len výrok rozsudku v napadnutej časti, ktorým bol návrh v prevyšujúcej časti zamietnutý, treba zdôrazniť, že súd prvého stupňa správne postupoval, keď návrh v prevyšujúcej časti zamietol, pretože odstúpením od zmluvy sa zmluva od samého začiatku zrušuje, a zanikajú všetky práva a povinnosti zmluvných strán z takto zrušenej zmluvy.

Teda nárok navrhovateľa, t.j. úrok v sume 116,11 €, poistné vo výške 34,47 €, poplatok z omeškania vo výške 51,54 €, ako aj zmluvná pokuta, odvolávajúc sa na článok 7.3 VOP vo výške 30% z dlžnej sumy úveru ku dňu odstúpenia od zmluvy v sume 259,80 €, nie je po práve, a preto správne okresný súd návrh v prevyšujúcej časti zamietol.

Výrok o trovách prvostupňového konania bol v súlade s § 142 ods. 2 O.s.p.

Správne, stručné, ale zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku odôvodňujúce výrok, ktorým bol návrh v prevyšujúcej časti zamietnutý, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje podľa § 219 ods. 2 O.s.p.

Z týchto dôvodov, ako aj z dôvodov, ktoré obsahuje rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, odvolací súd rozsudok v napadnutom výroku, t.j. ktorým bol návrh v prevyšujúcej časti zamietnutý (II.), ako aj vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania (III.) ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Výrok o náhrade trov odvolacieho konania sa zakladá na ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Navrhovateľ nemal úspech v odvolacom konaní, a tak mu náhrada trov odvolacieho konania nepatrí. Odporkyni, resp. opatrovníkovi odporkyne trovy odvolacieho konania nevznikli, a preto odvolací súd rozhodol, že nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 :0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. s účinnosťou od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.